Lietas Nr. C29656715
Lietas arhīva Nr. C-2589-16/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016. gada 12. janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese A. Zemmere
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu

Aprakstošā daļa

[1] 2015. gada 21. septembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts, bet 2015. gada 14. oktobrī precizēts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājai un Atbildētājam ir nepilngadīga meita /pers. C/, kas dzimusi /datums/. Pēc kopdzīves pārtraukšanas, Prasītāja un Atbildētājs mutiski vienojušies, ka Atbildētājs sniegs Prasītājai uzturlīdzekļus meitas uzturam labprātīgi - 42,69 EUR (LVL 30,00) apmērā un izmantos saskarsmes tiesības ar bērnu. Taču minēto solījumu Atbildētājs pildīja tikai dažus mēnešus un turpmāk saziņa ar viņu tika pārtraukta uz vairākiem gadiem. Pirms pieciem gadiem komunikācija ar Atbildētāju atjaunojās, līdz ar ko par šo laiku Atbildētājs sniedza Prasītājai materiālo palīdzību sekojošā apmērā: 2012. gadā 49,80 EUR (LVL 35,00), 2013. gadā 46,95 EUR (LVL 33,00), 2014. gadā 245,00 EUR + 50,00 EUR dāvana uz dzimšanas dienu, 2015. gadā 80,00 EUR + 25,00 EUR dāvana vārda dienā. Papildus vienu gadu Atbildētājs palīdzēja iegādāties bērnam skolai nepieciešamās kancelejas preces un grāmatas, nopirka rakstāmgaldu, palīdzēja noformēt dokumentus, aptuveni trīs mēnešu deva meitai kabatas naudu. Ņemot vērā to, ka no Atbildētāja puses vairākus gadus materiālā palīdzība netika sniegta, pēc tam tā bijusi neregulārā un divus mēnešu pirms prasības celšanas tiesā Atbildētājs vispār bērna uzturēšanā nepiedalījās, Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītājas labā uzturlīdzekļus meitas uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

[1.2] Pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, 2013. gada 15. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītājas labā līdzekļus /datums/dzimušās /pers. C/ uzturam 108,00 *euro*, bet ne mazāk kā 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

[2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu 2015. gada 22. oktobrī Atbildētājam uz viņa deklarētās dzīves vietas adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu (lietas 26. lapa). Paziņojumā ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74. panta un 250.^{22} panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajā daļā noteiktajam, Atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka Atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

[2.1] 2015. gada 24. novembrī tiesā ir saņemti Atbildētāja paskaidrojumi, kuros viņš norādīja, ka prasību atzīst pilnā apmērā.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot par to pusēm.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2015. gada 7. decembrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2016. gada 12. janvārī un minētais datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu (lietas 39. lapa).

Noraidījumi tiesnesei nav pieteikti.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējusi prasības pieteikumā izklāstītos argumentus, Atbildētāja paskaidrojumus un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

[4.1] No prasības pieteikumam pievienotas dzimšanas apliecības kopijas (lietas 10. lapa) redzams, ka /pers. A/ un /pers. B/ ir /datums/dzimušās nepilngadīgās /pers. C/ vecāki. Savukārt no Iedzīvotāju reģistra ziņām ir redzams, ka /datums/ Prasītāja/pers. A/ stājusies laulībā, līdz ar ko ir mainījusi uzvārdu no "/uzvārds/" uz "/uzvārds/" (lietas 40. lapa).

[4.2] Civillikuma 177. panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177. panta otro un trešo daļu vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 178. panta otro daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

No lietas materiāliem izriet, ka bērns dzīvo kopā ar Prasītāju un Prasītāja īsteno bērna ikdienas aizgādību. Prasītāja norāda, ka Atbildētājs piedalījās bērna uzturēšanā neregulāri, Atbildētājs minēto faktu neapstrīd un atzīst prasību pilnā apmērā.

[4.3] Civillikuma 179. panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179. panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli.

Tiesa konstatē, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, kura maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un bērna vajadzības.

[4.4] Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2. punktu, kas nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumu Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas bija spēkā līdz 2015. gada 31. decembrim, 2. punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros, sākot ar 2015. gada 1. janvāri, ir 360,00 *euro*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", kas stājās spēkā 2016. gada 1. janvārī, 2. punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370,00 *euro*.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka pienākums maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā ir absolūts un nav saistīts ar pušu mantisko stāvokli vai vēlmi apstrīdēt prasīto uzturlīdzekļu apmēru.

Ņemot vērā minēto, kā arī atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedums lietā Nr. SKC-556)*, uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – 2015. gada 21. septembra, jo ar prasības celšanas brīdi Prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturam par laiku no 2015. gada 21. septembra līdz 2015. gada 31. decembrim 108,00 *euro* apmērā mēnesī, bet sākot no 2016. gada 1. janvāra 111,00 *euro* katru mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

[4.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Pierādījumus tam, ka pēc prasības celšanas Atbildētājs ir piedalījies bērnu uzturēšanā, Atbildētājs tiesai nav iesniedzis.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmo daļu par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Tādējādi prasības summa par uzturlīdzekļu piedziņu izskatāmajā lietā ir 1320 *euro* (108 x 4 = 432 un 111 x 8 = 888).

Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunkts nosaka, ka prasībās līdz 2134 *euro*, maksājama valsts nodeva - 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Ņemot vērā minēto, izskatāmajā lietā maksājama valsts nodeva 198,00 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Civilprocesa likuma 42. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā Prasītāja saskaņā ar likumu ir atbrīvota no tiesāšanās izdevumu samaksas, valsts nodeva 198,00 *euro* apmērā piedzenama no Atbildētāja valsts labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33. panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Ņemot vērā minēto, tā kā Prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par trim pasta sūtījumiem (prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu Atbildētājam, paziņojuma par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīšanu Prasītājai un Atbildētājam) 4,68 *euro* apmērā (1,56 *euro* par katru sūtījumu) piedzenami no Atbildētāja par labu Tiesu administrācijai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204[1]. pantam Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[27] panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, 190. pantu, 193. pantu, 195. pantu, 197. pantu, 204.[1] pantu, 250.[25] pantu, 250.[27] pantu tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam par laiku no 2015. gada 21. septembra līdz 2015. gada 31. decembrim 108,00 *euro* mēnesī un sākot no 2016. gada 1. janvāra 111,00 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

Uzturlīdzekļi pārskaitāmi uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, AS Swedbank kontu Nr. /numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 198,00 *euro* (viens simts deviņdesmit astoņi *euro* 00 centi) apmērā. Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr. 90000050138; konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C29656715/C-2589-16/18.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,68 *euro* (četri *euro* un 68 centi) apmērā. Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - C29656715/C-2589-16/18.

Maksājuma dokumenti par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 1. stāvā, 105. kabinetā, norādot tiesneses uzvārdu un lietas numuru.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sagatavošanas dienas (2016. gada 12. janvāra), iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.